

Österbotten: Ändringar i M-komponentdiagnostiken fr.o.m. 15.2.2025

Från och med 15.2.2025 kommer det att ske ändringar i proteinfraktioner i serum och urin som används för detektion och uppföljning av M-komponent samt i bestämningsmetoderna, svarspraxisen och undersökningsstrukturerna av immunfixationer som utförs som fortsatta undersökningar när undersökningarna gradvis kommer att flyttas till centrallaboratoriet i Tammerfors.

Ändringarna träder i kraft när vårdenheten börjar använda det nya Lifecare kund- och patientdatasystem i Österbotten.

Serologiska undersökningar:

Undersökningsmetoden för proteinfraktioner i serum (2522 S-Prot-Fr) ändras från gelelektrofores till kapillärelektrofores.

M-komponenternas resultatnivå ändras på grund av metodändringen. Det finns variation på individnivå i ändringarna som påverkas bland annat av typen av M-komponenten och dess position i elektroforesen.

De genomsnittliga ändringarna är följande:

Typen av M-komponenten	Koncentrationsändring (genomsnitt)	Konfidensintervall 95 %
IgG	+0.5 g/l	-3 – +4 g/l
IgA	+4 g/l	-1 – +9 g/l
IgM	+2 g/l	-2 – +6 g/l

Till utlåtandet om uppföljningsprover ska en kommentar om ändringen av metoden och resultatnivån läggas till under de följande 12 månaderna.

Kapillärelektrofores har en bättre prestationsförmåga än den tidigare metoden, varmed förmågan att upptäcka bland annat små M-komponenter och kvantifiera M-komponenter av IgM-typ förbättras.

Till de samlade resultaten ska man rapportera utlåtandet och koncentrationen av kvantifierbar(a) M-komponent(er) (S -Mkomp-1 / S -Mkomp-2 / S -Mkomp-3). Om provet inte visar någon M-komponent besvaras undersökningen enbart med ett utlåtande.

Fimlab

Om patienten har en så kallad lättkedjesjukdom fastställs koncentrationen av M-komponenten i regel inte på basis av elektrofores. För uppföljning av lättkedjefynd rekommenderas analys av fria lätta kedjor i serum (4949 S-IgLc-V).

Urinundersökningar:

Bestämningsmetoden för M-komponenter i urin ändras.

Koncentrationsuppskattningen av M-komponenter i urin kommer framöver att göras som en del av immunfixationsundersökningen (3403 dU-ImmFix eller 3402 U-ImmFix). Utsöndringen av lätta kedjor kvantifieras med nefelometri och anges som ett numeriskt svar på delundersökningen (delundersökningar enligt provtyp U-IgLcK eller dU-IgLcK och U-IgLcL eller dU-IgLcL). I utlåtandet tar man ställning till typen av M-komponenten och till hur stor del av utsöndringen som är monoklonal.

Till utlåtandet om uppföljningsprover ska en kommentar om ändringen läggas till under de följande 12 månaderna.

Immunfixationer:

Framöver kommer alla immunfixationer att utföras som Fimlabs egen verksamhet i Tammerfors. Undersökningsbeteckningarna och -metoderna förblir oförändrade (3401 S-ImmFix, 3402 U-ImmFix, 3403 dU-ImmFix).

Vid behov planlägger laboratoriet immunfixation i serum eller urin som en fortsatt undersökning, om rörligheten av den kända M-komponenten har förändrats eller ett nytt avvikande fynd konstateras och vårdenheten inte har begärt en immunfixation. Undersökningsbeteckningarna 0482 S-ImmFix ja 0481 dU-ImmFix som Österbottens laboratorium har använt för undersökningar utförda av underleverantörer tas ur bruk som obehövlige.

Tilläggsinformation

För noggrannare information om undersökningen och tolkningen av resultaten kan ni konsultera den elektroniska laboratoriehandboken fimlab.fi/ohjekirja.

Förfrågningar

Kundtjänst och rådgivning för professionella i Österbotten, tel. 041 7314 786

(Telefonnumret för kundtjänst och rådgivning för professionella kunder i Österbotten ändras från och med 12.3.2025. Vi kommer att informera mer detaljerat närmare ändringstidpunkten.)

Emmi Rotgers, specialitläkare